

Aan BOSD
C.c.
Van Guido Lafeber | KokxDeVoogd
Datum 13 mei 2024
Onderwerp Fact sheet Raadsadviescommissie

Geachte leden van het BOSD,

Tijdens de bijeenkomst voor de gemeenteraden op 18 april is vraag gesteld om een fact sheet over de gemeenschappelijke of regionale Raadsadviescommissie (hierna: Raadsadviescommissie) op te stellen. Dit met als doel om deze fact sheet te kunnen gebruiken in het gesprek met de raad.

Onderstaand gaan we in op wat een Raadsadviescommissie kan inhouden, de achtergrond van de bedoeling van de wetgever en de te verwachten voor- en nadelen van en een aantal kanttekeningen bij de inzet van een dergelijke commissie.

1. Gemeenschappelijke of regionale Raadsadviescommissie

De Raadsadviescommissie is een *nieuw* instrument dat bij de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen is opgenomen in de wet (artikel 24a, Wgr). Er zijn dus nog maar zeer beperkte ervaringen met dit nieuwe instrument.

2. Instelling Raadsadviescommissie

Als alle deelnemende raden *gezamenlijk/unaniem* het verzoek doen aan het Algemeen Bestuur van de regeling, dan moet het Algemeen Bestuur overgaan tot instelling van de Raadsadviescommissie (Wgr, artikel 24a, eerste lid).

Het Algemeen Bestuur bepaalt de bevoegdheden, taken en werkwijze van de Raadsadviescommissie. Het Algemeen Bestuur dient de gemeenteraden om *wensen en bedenkingen* te vragen (op een concreet voorstel), alvorens het Algemeen Bestuur tot regeling kan overgaan (Wgr, artikel 24a, tweede lid).

Op die manier kunnen de verschillende raden invloed uitoefenen op de bevoegdheden, taken en werkwijze. Er kunnen géén bevoegdheden aan deze commissie worden overgedragen, de commissie kan slechts adviseren maar niet namens de raden of de GR een besluit nemen.

3. Achtergrond en bedoeling

De wetgever heeft beoogd om de raden dichterbij een openbaar lichaam betrokken te laten zijn. Daartoe is bedacht dat de Raadsadviescommissie drie mogelijke taken kan hebben (Wgr, artikel 24a, eerste lid):

- Als *klankbord* voor het Algemeen Bestuur van de regeling – om zo voortijdig betrokken te zijn bij ontwikkelingen. De tijdsbelasting is afhankelijk van de ontwikkelingen relatief beperkt;
- Als *voorbereidend* orgaan bij opstellen van zienswijzen die onderdeel uitmaken van het wettelijke kader (begroting) of het vrijwillig/aanvullend kader (kadernota) De tijdsbelasting is structureel op enkele planbare momenten per jaar;
- Als *adviesorgaan* voor raden naar aanleiding van voorstellen van het AB. De tijdsbelasting is afhankelijk van het aantal adviezen die voor de raden naar verwachting substantieel vanwege de adviesrol.

4. Betaling aan raadsleden

Raadsleden kunnen een vergoeding ontvangen voor hun werk in deze gezamenlijke raadsadviescommissie, dit is een tegemoetkoming in de extra werklast. In de regio is een klankbordgroep met raadsleden ingesteld voor de Regio Midden Holland, de betrokken raadsleden ontvangen hiervoor geen vergoeding.

5. Verwachte voor- en nadelen

Voordelen Raadsadviescommissie:

- Deel van de raadsleden is zelf actief betrokken bij de betreffende gemeenschappelijke regeling;
- Raden meer aan de voorkant betrokken bij ontwikkelingen en/of besluitvorming sociaal domein;
- Door de gezamenlijke afstemming van met name de zienswijzen en besluitvormingsprocessen hebben raden meer invloed en meer grip op de gemeenschappelijke regeling;
- Er is een afstemmingsorgaan op raadsniveau voor de vijf deelnemende gemeenten.

Kanttekeningen Raadsadviescommissie:

- Er zijn in deze regeling geen raadsbevoegdheden overgedragen: risico is dat een raadsadviescommissie zorgt voor een ongewenste dubbele politiek bestuurlijke sturing (als schaduw AB);
- Leden worden geacht zonder last en ruggenspraak hun werk te doen, zij worden geacht niet te handelen vanuit eigen politieke opvattingen, maar treedt vooral op voor de gemeenteraad als geheel. Dit is best complex en vergt afstemming aan de voorkant met de gemeenteraad;
- De wetgever heeft aangegeven dat niet iedere raad leden hoeft af te vaardigen. Dat kan betekenen dat de afstemming niet plaatsvindt met vijf maar met vier of minder gemeenteraden. De vraag is of dat voor deze gemeenschappelijke regeling gewenst is.

Nadelen Raadsadviescommissie

- Afstemmingsvraagstukken tussen raadsleden en raad als mede tussen gemeenten onderling kost meer tijd;
- Verlenging van de besluitvormingsprocedures voor de organisatie GR JW;

- Extra tijdsbesteding voor de betreffende raadsleden; lezen van stukken, afstemming met collega raadsleden in de eigen gemeente voorafgaand aan vergaderingen van de Raadsadviescommissie en vergaderingen met de leden van de vier andere gemeenteraden.

6. Alternatief: raadsrapporteurs

Een alternatief voor meer nabijheid van raadsleden kan zijn het aanwijzen van raadsrapporteurs. Ieder raad kan voor zich zelf en zelfstandig bepalen of zij een raadsrapporteur willen omdat het over de eigen werkwijze van de raad gaat. De raad kan een aantal leden onder hen aanwijzen als rapporteur. Dit zijn dan raadsleden die namens de gehele raad extra toezicht houden op het functioneren van een specifieke GR.¹ Bijvoorbeeld door de regionale bijeenkomsten te bezoeken of door contacten te onderhouden met raadsrapporteurs van andere gemeenteraden. Periodiek kunnen deze rapporteurs verslag doen van het functioneren van de samenwerking richting de gehele raad. Anders dan bij de raadsadviescommissie kan een individuele raad bepalen raadsrapporteurs aan te stellen voor de eigen raad. Het is dus vooral een interne regeling.

Met vriendelijke groet,

KokxDeVoogd

Guido Lafeber | KokxDeVoogd

Senior adviseur | Partner

---

¹ Hoe deze rol precies ingevuld wordt kan verschillen. Zie voor voorbeelden: <https://vng.nl/publicaties/raadsrapporteur-versterkt-positie-raad-op-Jeugdhulp> en <https://stateninformatie.flevoland.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten/2018/19-september/15:30/Advies-statenwerkgroep-Rapporteurschap>